

Ar tu žinai, kas sausio 13?

Lietuviai be ginklų gina Parlamentą ir televizijos bokštą sausio 13-tą

Kiek iš sekančių klausimų gali atsakyti:

- Kas yra Vasario 16?
- Kas yra Kovo 11?
- Kas yra Liepos 4?
- Kas yra Sausio 13?

Lietuvos [vyriausybė](#) susirūpinusi, kad Lietuvoje 7-8 klasių moksleiviai dažniausiai iš viso nežino, kas yra Kovo 11-oji, ir tikrai nežino apie Sausio 13-ąją. Ką tu galvotum, jei sužinotum, kad JAV-bių mokyklose vaikai nežino, kas yra Liepos 4?

Pakalbėkime apie Sausio 13. Tą dieną Vilniuje prieš 20 metų žuvo 14 neginkluotų žmonių, dauguma jų - jaunuoliai (žr. „Laikai vaikams“ 2009 [sausio numerį](#)). Kodėl?

Jie labai norėjo, kad Lietuvai pasisektų likti laisvai. Ji prieš 10 mėnesių buvo paskelbusi, kad atstato nepriklausomą Lietuvos valstybę. Ji jau pati save valdė 10 mėnesių.

Ir štai, sausio 13, 1991 m., [Tarybų sąjungos](#) kariuomenė vieną naktį ėmė pulti Lietuvos Parlamentą ir televizijos bokštą. Šimtai tūkstančių lietuvių suplūdo į Vilnių. Jie

stovėjo prie Parlamento ir bokšto, dainavo, giedojo ir meldėsi. Juos puolė tankai ir kareiviai su šautuvais. Žuvo 14 lietuvių.

Visą tą naktį televizijos žinių stotis CNN filmavo įvykius Vilniuje. Visas pasaulis matė, kas Vilniuje darėsi. Jie negalėjo tikėti akimis. Išeivijos lietuviai ypatingai daug jaudinosi, matydami baidius vaizdus nes jie nieko negalėjo padaryti - niekaip negalėjo padėti Loretai Asanavičiūtei ir kitiems, kurie tą naktį žuvo.

23 metų amžiaus Loreta Asanavičiūtė traiškoma Tarybų sąjungos tanko

Po tos nakties, Tarybų sąjunga nebegalėjo pasilikti Lietuvoje. Pasaulis to neleido. Taip antrą kartą buvo apginta Lietuvos nepriklausomybė (klausimas - kada pirmą kartą buvo apginta Lietuvos nepriklausomybė ir kaip - ar žinai?)

Lapkričio mėnesį seime buvo diskutuojama, ką svarbiausia padaryti, kad lietuviai neužmirštų apie Sausio 13-tos [reikšmę](#). Nusprendė, kad labai svarbu eiti į mokyklas ir mokiniams pateikti kiek galima daugiau informacijos apie tą laikotarpį.

Kiek tu žinai apie Sausio 13? Ar manai, kad [Seimas](#) turėtų rūpintis, kad jos reikšmė nebūtų užmiršta? Parašyk mums: redaktore@laikaivaikams.org

Žodynėlis.

vyriausybė: valdžia; *government*

Tarybų sąjunga: valstybė, gyvavusi nuo 1922 metų gruodžio 30 d. iki 1991 gruodžio 25 d. Nuo 1956 metų Tarybų Sąjungą sudarė 15 „respublikų“, kuriom vadovavo komunistų partija su centru Maskvoje. Ji pasižymėjo žiaurumu ir netolerantiškumu, pvz., turėjo slaptą policiją (KGB), kuri sekdavo žmones, juos suimdavo, kankindavo, išsiųsdavo į Sibirą, nužudydavo, persekioldavo ir t.t.:

Armėnijos Tarybų Socialistinė Respublika (1922-1991)
Azerbaidžano Tarybų Socialistinė Respublika (1922-1991)
Baltarusijos Tarybų Socialistinė Respublika (1922-1991)
Estijos Tarybų Socialistinė Respublika (1940-1991)
Gruzijos Tarybų Socialistinė Respublika (1922-1991)
Kazachijos Tarybų Socialistinė Respublika (1936-1991)
Kirgizijos Tarybų Socialistinė Respublika (1936-1991)
Latvijos Tarybų Socialistinė Respublika (1940-1991)
Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika (1940-1990)
Moldavijos Tarybų Socialistinė Respublika (1940-1991)
Rusijos Tarybų Federacinė Socialistinė Respublika (1918-1991)
Tadžikijos Tarybų Socialistinė Respublika (1929-1991)
Turkmėnijos Tarybų Socialistinė Respublika (1925-1991)
Ukrainos Tarybų Socialistinė Respublika (1922-1991)
Uzbekijos Tarybų Socialistinė Respublika (1925-1991);

USSR - Union of Soviet Socialist Republics

reikšmė: svarba; *importance, significance*

Seimas: valdžios dalis, kuri išleidžia įstatymus. Seimo nariai visi balsuotojų išrinkti; *Congress*

Tarybų sąjunga (pažymėta žaliai) (iš wikipedia)